

# LISA 1. Seosed teiste arengudokumentidega ja Euroopa Liidu poliitikatega

Sidusa Eesti arengukavaga aidatakse kaasa mitme teise arengudokumendi eesmärkide saavutamisele ja seatakse valdkondade üleseid sihte. Samuti avaldavad teised arengukavad mõju ning loovad eeldusi Sidusa Eesti arengukava eesmärkide saavutamisele.

<p>RIIGI PIKAAJALINE STRATEEGIA „EESTI 2035“</p>	<p><b>Strateegias „Eesti 2035“</b> on kokku lepitud eri valdkondade ühtsed suunad. Strateegia üldeesmärk on <i>„Demokraatlik ja turvaline riik, kus säilib ja areneb eesti rahvus, keel ja kultuur“</i>. See aitab luua eeldusi, et eri valdkondades aidataks Sidusa Eesti arengukava eesmärkide saavutamisele kaasa.</p> <p><b>„Sidusa Eesti arengukavas 2021–2030“</b> on planeeritud täpsemaid tegevusi, et saavutada strateegias „Eesti 2035“ seatud eesmärged sidusa ühiskonna vajadustest lähtudes. Arengukava on kooskõlas kõigi „Eesti 2035“ eesmärkidega, kuid eelkõige aidatakse kaasa üldeesmärgi saavutamisele ja strateegilistele sihtidele: <i>„Eestis elavad arukad, terved ja tervist hoidvad inimesed“</i>, <i>„Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud“</i>, <i>„Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond“</i>, <i>„Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik“</i>.</p>
<p>EESTI SÄÄSTVA ARENGU RIIKLIK STRATEEGIA „SÄÄSTEV EESTI 21“</p>	<p><b>„Säästev Eesti 21“</b> on Eesti säästva arengu riiklik strateegia aastani 2030. Strateegia eesmärk on ühendada ülemaailmsest konkurentsist tulenevad edukuse eeldused säästva arengu põhimõtete ja Eesti traditsiooniliste väärtuste säilitamisega. Strateegia kohaselt on Eesti olulised arenguvajadused heaolu kasv ja ühiskonna sidusus. Säästva arengu riiklikus strateegias toodud sihid annavad suuna ja aitavad luua eeldusi Sidusa Eesti arengukava eesmärkide saavutamisele, kuna valdkondlikes arengukavades peaksid eri pooled strateegias esitatud sihtidega arvestama. Näiteks on „Säästvas Eestis 21“ eesmärk 1: „Eesti kultuuriruumi elujõulisus“, millega seoses on kokku lepitud indikaatoreid ja analüüsitud, mis võib ohustada Eesti kultuuriruumi säilimist ja rahvuse püsimist elujõulisena. Eesmärk 2: „Heaolu kasv“ aitab üldiselt raamistada võimaluste mitmekesisuse ja inimeste materiaalse heaoluga seonduvat. Eesmärk 3: „Sidus ühiskond“ toob välja üldised suunad seoses sotsiaalse kaasatuse, regionaalse tasakaalu ja kodanikuühiskonnaga.</p> <p><b>„Sidusa Eesti arengukavaga 2021–2030“</b> aidatakse kaasa eespool mainitud eesmärkide saavutamisele. Täpsem ülevaade seostest ÜRO säästva arengu eesmärkidega on dokumendi lõpus.</p>
<p>EESTI RIIKLIKU INTEGRATSIOONI-POLIITIKA LÄHTEKOHAD MITTE-EESTLASTE INTEGRERIMISEKS EESTI ÜHISKONDA</p>	<p><b>„Eesti riikliku integratsioonipoliitika lähtekohad mitte-eestlaste integreerimiseks Eesti ühiskonda“</b> määrab lõimumispoliitika eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• hoiakute muutumine mitte-eestlaste probleemide käsitlemisel;</li><li>• Eesti haridussüsteemi kujunemine keskseks integratsiooniteguriks;</li><li>• mitte-eestlaste eesti keele oskuse järsk paranemine lähiaastatel;</li><li>• mitte-eestlaste adaptatsioon eesti kultuuriruumi, nende kaasamine aktiivsesse ühiskonnaellu;</li><li>• mitte-eestlaste regionaalse isoleerituse vähendamine;</li><li>• kodakondsuse määratlemine;</li><li>• mitte-eestlastest Eesti kodanike poliitiline integreerumine seadusandliku ja täidesaatva võimu struktuuridesse.</li></ul> <p><b>„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“</b> kohanemise ja lõimumise alaeesmärk ja sellega seotud tegevussuunad on kooskõlas eeltoodud eesmärkidega ning aitavad nende saavutamisele kaasa.</p>

<p>ÜLERIIGILINE PLANEERING „EESTI 2030+“</p>	<p>„Üleriigiline planeering „Eesti 2030+““ sisaldab üldiseid eesmärgi ja põhimõtteid, millega kohaliku tasandi planeeringute koostamisel tuleb arvestada. Üleriigilises planeeringus keskendutakse tasakaalustatud ja kestliku asustuse arengu tagamisele, see toetab kohanemise ja lõimumise eesmärkide saavutamist.</p> <p>„Sidusa Eesti arengukavas 2021–2030“ on lõimumise ja kohanemise eesmärkide saavutamiseks lepitud kokku tegevussuunad, et vähendada piirkondlikku ja sotsiaalset segregatsiooni. Samuti toetavad kestliku asustuse arengut tagasipöördumise ja taaskohanemisega seotud tegevused, mis on suunatud KOVide suutlikkuse suurendamisele eri Eesti regioonides, et soodustada tagasipöördumist rohkem ka väljaspoole Tallinna ja Tartut.</p>
<p>„EESTI VÄLISPOLIITIKA ARENGUKAVA 2030“</p>	<p>„Välispoliitika arengukava 2030“ strateegiline suund 3: „eestlaskonna kaasamine võõrsil ja tõhusad konsulaarteenused“ aitab saavutada välispoliitika eesmärkide kõrval ka Sidusa Eesti arengukava üleilmse eestluse eesmärgi.</p> <p>„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“ alaeesmärgi „Üleilmne Eestlus“ tegevussuund „Võõrsil asuva eestlaskonna ja Eesti sõprade kaasamine ühiskonna ellu ja arengusse, koostöö edendamine ning kvaliteetsete teenuste tagamine“ kattub suuresti välispoliitika arengukava kolmanda strateegilise suunaga. Selguse huvides on eesmärgid ja olulisemad tegevussuunad kirjas mõlemas arengukavas, kuna teema on üsna võrdselt seotud nii välispoliitika kui ka üleilmse eestluse eesmärkidega.</p>
<p>„EESTI KEELE ARENGUKAVA 2021–2035“</p>	<p>„Eesti keele arengukava 2021–2035“ on suunatud eesti keele staatuse ja maine hoidmiseks ja suurendamiseks, keeletaristu ja keelteoskuse parandamiseks. Eelkõige keelteoskuse parandamisega seotud eesmärgid ja tegevused (nt keelteoskuse parandamine mh piirkondades, kus riigikeeleoskus on madal, eesti keele õppe võimaluste laiendamine välismaal) toetavad Sidusa Eesti arengukava kohanemise ja lõimumise ning üleilmse eestluse eesmärkide saavutamist ning on suures osas eesmärkide saavutamise eeldus.</p> <p>„Sidusa Eesti arengukavas 2021–2030“ on lepitud kohanemise ja lõimumisega seoses kokku täpsemad eesmärgid ja tegevussuunad muu emakeelega inimeste eesti keele oskuse, riigi ja kultuuriruumiga sideme suurendamiseks. Nimetatud arengukava üleilmse eestluse teemaga seoses on lepitud kokku, kuidas on vaja edendada ja säilitada võõrsil eesti keelt ja kultuuri ning laiendada seal eesti keele õppimise võimalusi.</p>
<p>„HEAOLU ARENGUKAVA 2016–2023“</p>	<p>„Heaolu arengukavas 2016–2023“ aitab luua eeldusi sidusa Eesti eesmärkide saavutamisele. Näiteks selle kaudu, et heaolu arengukavaga edendatakse tööhõivepoliitikat, vähendatakse sotsiaalset ebavõrdsust, vaesust ja edendatakse soolist võrdsust.</p> <p>„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“ aitab heaolu arengukava eesmärkidele kaasa eelkõige edendades kodanikuaktiivsust ning viies ellu kohanemis- ja lõimumisepoliitika meetmeid.</p>
<p>„EESTI SPORDIPOLIITIKA PÕHIALUSED AASTANI 2030“</p>	<p>„Eesti spordipoliitika põhialustes aastani 2030“ on kokku lepitud Eesti spordipoliitika eesmärgid ja arengusuunad aastaks 2030. Sport ja liikumine aitavad kaasa nii majanduskasvule kui tööhõivele ulatusliku ning kasvava teenuste ning toodete turu kaudu. Spordipoliitika põhialuste elluviimine aitab kaasa inimeste tervelt elatud aastate suurenemisele, hariduse, noorsootöö, kultuuri, regionaalarengu, turismi ning riigi kaitsevõime arengule ja sotsiaalsele kaasatusele. Sport on tõhus kasvatus- ja kaasamisvahend, mis aitab laiendada ühistegevusi ja soodustab ühiskonna lõimumist. Sporditegevuste kaudu on võimalik luua uusi suhteid ning kasvatada usaldust erineva taustaga inimeste vahel.</p>

	<p>„<b>Sidusa Eesti arengukava 2021–2030</b>“ toetab spordipoliitika eesmärkide saavutamist eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste omavahelise suhtluse ning ühise inforuumi soodustamisega.</p>
„KULTUURI ARENGUKAVA 2030“	<p>„<b>Kultuuri arengukava 2030</b>“ on suunatud mitmekesisust väärtustava ja kultuurilist enesemääratlemist võimaldava kultuuriruumi edendamisele, samuti kaasava ja osalema innustava kultuuriruumi loomisele. Need üldised põhimõtted loovad raamistiku Sidusa Eesti arengukavale.</p> <p>„<b>Sidusa Eesti arengukava 2021–2030</b>“ on kooskõlas kultuuripoliitika arengudokumendiga ning aitab kaasa selles toodud sihtidele.</p>
„HARIDUSVALDKONNA ARENGUKAVA 2021–2035“	<p>„<b>Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035</b>“ aluspõhimõtetenä on nimetatud eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut, ühiskonna sidusust, mis on olulised ka Sidusa Eesti arengukavas. Täpsemini aitab haridusvaldkonna arengukava kaasa, et kujundada inimeste ühist kultuuri- ja väärtusruumi ja tagada kvaliteetne eestikeelne õpe, õpivõimaluste kättesaadavus kõigis maakondades, Eesti kui talendikeskuse edendamine, luues sellega olulisi eeldusi sidusa ühiskonna ja üleilmse eestluse eesmärkide saavutamiseks.</p> <p>„<b>Sidusa Eesti arengukava 2021–2030</b>“ omakorda aitab kaasa ühise kultuuri- ja väärtusruumi kujundamisele.</p>
„NOORTEVALDKONNA ARENGUKAVA 2021–2035“	<p>„<b>Noortevaldkonna arengukava 2021–2035</b>“ eesmärgid „<i>noored on loov ja ühiskonda hoogsalt edasiviiv jõud – hariduse, kultuuri, majanduse, keskkonna ja teiste valdkondade edendamise nügijad ja eestvedajad</i>“ ja „<i>noorte õiguste kaitsmine riigis on järjepidev ning noorte aktiivne kodanikuosalus toetatud</i>“ aitavad noori võimestada. Need eesmärgid toetavad Sidusa Eesti arengukava kodanikuühiskonna, ühiskonna sidususe ja üleilmse eestluse sihte. Samuti on arengukavas tegevussuunad noorte meediakirjaoskuse parandamiseks, mis toetab ka kohanemise ja lõimumise tegevussuundi.</p> <p>„<b>Sidusa Eesti arengukava 2021–2030</b>“ aitab üldisemalt kaasa kodanike, sh noorte ühiskondlikule aktiivsusele; ühiskonna sidususele ja sh eri keele- ja kultuuritaustaga noorte osalusele; laste ja perede heaolule. Arengukava tegevussuundade väljatöötamisel ja elluviimisel pööratakse seega noortele kui sihtrühmale eraldi tähelepanu.</p>
„EESTI TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE, INNOVATSIOONI NING ETTEVÕTLUSE ARENGUKAVA 2021–2035“	<p>„<b>Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035</b>“ eesmärk on, et Eesti teadus, arendustegevus, innovatsioon ja ettevõtlus suurendavad koostöös Eesti ühiskonna heaolu ja majanduse tootlikkust, pakkudes konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi Eesti ja maailma arenguvajadustele. Arengukava fookusvaldkonna „Ettevõtluskeskkonna suuna ülesanne on tagada ettevõtlust soosiv keskkond kõigis Eesti piirkondades“ sihiks on kujundada tingimused, mis looksid soodsa pinnase uute äriideede kasvuks ja ettevõtete konkurentsivõime tõstmiseks kogu Eestis, sh toimiva kvaliteeditaristu abil. Peamiselt aitab see kaasa Sidusa Eesti arengukava sotsiaalse ettevõtluse tegevussuundadele, kuna aitab luua tingimused sotsiaalseks ettevõtluseks.</p> <p>„<b>Sidusa Eesti arengukava 2021–2030</b>“ alaeesmärgi „Kogukondlik Eesti“ tegevussuunad aitavad kaasa inimeste aktiivsusele ja ettevõtlikkusele ning aitab suurendada vabaühenduste ja sotsiaalsete ettevõtete võimekust ning majanduslikku jätkusuutlikkust.</p>
„KRIMINAALPOLIITIKA PÕHIALUSED AASTANI 2030“	<p>„<b>Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030</b>“ hõlmab kriminaalpoliitika ees seisvaid peamisi küsimusi ja prioriteete. Kriminaalpoliitika eesmärk on ennetada õigusrikkumisi, neile reageerida ning vähendada neist tulenevat kahju koostöös haridus-, tervishoiu-, sotsiaal-, kultuuri-, spordi- ja rahandusvaldkonnaga ning kogukondade, omavalitsuste, usuliste ühenduste, mittetulundus- ja erasektoriga.</p>

	<p><b>„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“</b> on kriminaalpoliitika põhialustega kooskõlas ning toetab selles toodud sihtide saavutamist.</p>
<p>„SISETURVALISUSE ARENGUKAVA 2020–2030“</p>	<p><b>„Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“</b> aitab muuta elukeskkonda turvalisemaks ja see on üks Sidusa Eesti arengukava eesmärkide saavutamise eeldusi. Samuti aidatakse kodanikuühiskonna eesmärkide saavutamisele kaasa vabatahtliku tegevuse populariseerimise ja omaalgatuse suhtes positiivse hoiaku kujundamise kaudu. Nende teemadega tegelemine siseturvalisuse valdkonnas avaldab mõju kodanike aktiivsusele ja hoiakutele ka laiemalt. Tõhusa rahvastikuhalduse alaeesmärgid, sh rändepoliitikat puudutav, mõjutavad Sidusa Eesti arengukava kohanemise ja lõimumise valdkonda, eeldades nende valdkondade poliitikakujundajate tihedat koostööd edaspidi.</p> <p><b>„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“</b> aitab siseturvalisuse eesmärkide saavutamisele kaasa, suurendades ühiskondlikku sidusust ja vältides teravate ühiskondlike pingete esiletõusu. Täpsemini aitab siseturvalisuse eesmärkide saavutamisele kaasa lõimumispoliitika kujundamine nii, et selles kokku lepitut:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vähendab vastuvõtlikkust ühiskonda lõhestava ja informatsioonilise mõjutustegevuse suhtes;</li> <li>• laiendab ühist inforuumi;</li> <li>• suurendab ühiskonna sidusust ja jagatud riigiidentiteeti;</li> <li>• aitab toetada, kaasata ja informeerida rahvusvähemuste kogukondi;</li> <li>• aitab tagada eeldused keeleõppeks, et toetada teise emakeelega elanike ja uussisserändajate kohanemist ning vähendada määratlemata kodakondsusega inimeste arvu.</li> </ul> <p>Samuti toetab Sidusa Eesti arengukava kodanikualgatuslikke hoiakuid ja võimestab kodanikuühiskonda. Mõlemad on olulised ka selleks, et kaasata siseturvalisuse valdkonda vabatahtlikke ja kujundada inimestes hoiakuid, mis suurendavad turvalisust.</p>
<p>„EESTI JULGEOLEKUPOLIITIKA ALUSED“</p>	<p><b>„Eesti julgeolekupoliitika aluste“</b> üks tegevussuundi on ühiskonna kerksuse ja sidususe põhimõtete kokkuleppimine. Muu hulgas on välja toodud sallivate, hoolivate ja kaasavate hoiakute ja arusaamade olulisus, ühiskonna lõimitus, regionaalareng jmt teemad, millega on vaja arvestada arengukavade väljatöötamisel ja elluviimisel.</p> <p><b>„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“</b> eesmärgid ja tegevussuunad aitavad julgeolekupoliitika alustes kokkulepitu saavutamisele kaasa eelkõige aidates luua ühiskonnas suuremat sidusust ja suurendades kodanikuaktiivsust.</p>
<p>„PÕLLUMAJANDUSE JA KALANDUSE VALDKONNA ARENGUKAVA AASTANI 2030“</p>	<p><b>„Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030“</b> tegevussuund 6: „Maa- ja rannapiirkonna areng“ aitab kaasa aktiivse kodanikuühiskonna ja tagasipöördumisega seotud eesmärkide saavutamisele. Maa- ja rannapiirkonna arengu tegevussuuna eesmärkideks on seatud nimelt maapiirkondade elanikkonna aktiivsus ning maapiirkondades kasvav lisandväärtusega ettevõtlus.</p> <p><b>„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“</b> aitab kaasa tugevale kodanikuühiskonnale, võimekatele kogukondadele ja vabaühendustele, mis on ka üks eeldusi maa- ja rannapiirkonna arenguks ning muudab lihtsamaks põllumajanduse ja kalanduse arengukava vastava eesmärgi saavutamise. Üleilmse eestluse üks tegevussuund on tagasipöördujatele mõeldud teenuste arendamine ning see suund aitab kaasa maa- ja rannapiirkonna arengu eesmärkide saavutamisele. Näiteks suurendatakse eri KOVide suutlikkust toetada tagasipöördumist ja Eesti eluga kohanemist eri regioonides.</p>

„DIGIRIIGI JA KÜBERTURVALISUSE ARENGUKAVA 2030“ (KOOSTAMISEL)	<p>„Digiriigi ja küberturvalisuse arengukava 2030“ dokumendis on esitatud valdkondadeüleised tegevussuunad, sh need, mis on seotud avalike teenuste edendamisega.</p> <p>„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“ nutika rahvastikuarvestuse alaeesmärgi saavutamise tegevussuunad (nt rahvastikuregistri arendamisega seonduv) loovad eeldusi digiriigi eesmärkide saavutamiseks.</p>
EUROOPA LIIDU POLIITIKAD	<p>Euroopa Ülemkogu kiitis 20. ja 21. juunil 2019. a peetud kohtumisel heaks Euroopa Liidu (edaspidi <i>EL</i>) strateegilise tegevuskava aastateks 2019–2024<sup>1</sup>. Tegevuskavas on seatud EL-i institutsioonidele üldine raamistik ja suunised EL-i poliitikate kujundamiseks kõnealusel perioodil. See keskendub neljale prioriteedile:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• kodanike ja vabaduste kaitsmine;</li><li>• tugeva ja elujõulise majandusliku baasi arendamine;</li><li>• kliimanetraalse, rohelise, õiglase ja sotsiaalse Euroopa rajamine;</li><li>• Euroopa huvide ja väärtuste edendamine ülemaailmsel tasandil.</li></ul> <p>Vabariigi Valitsus kiitis 13. juuni 2019. a istungil heaks Eesti seisukohad strateegia-dokumendi kohta ja 21. novembril 2019 Eesti Euroopa Liidu poliitika prioriteetid aastateks 2020–2021. Edaspidi on Eesti Euroopa Liidu poliitika pikaajased sihid lõimitud nii riigi strateegiasse „Eesti 2035“ kui ka valdkondlikesse arengukavadesse.</p> <p>„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“ on kooskõlas nimetatud Euroopa Liidu strateegilise tegevuskavaga.</p> <p>Näiteks eesmärgi „<i>kodanike ja vabaduste kaitsmine</i>“ üks tegevussuund on <b>terviklikus rände- ja varjupaigapoliitikas kokkuleppimine</b>. Rändepoliitikas kokkuleppe saavutamine on lähiaastatel üks Euroopa Komisjoni prioriteet ning ka Eesti toetab tervikliku ja kestliku lahenduse saavutamist antud valdkonnas. Lisaks on Eesti Euroopa Liidu poliitika prioriteetide dokumendis<sup>2</sup> sama teema kohta nenditud, et rändepoliitilised meetmed peavad toetama majanduse arengut, ühiskonna sidusust ja siseturvalisust. Sidusa Eesti arengukava kohanemise ja lõimumisega seotud tegevussuundade elluviimisel on vaja selle valdkonna arengusuundadega arvestada, et aidata kaasa ühiskonna sidususele. Kohanemisel ja lõimumisel on oluline roll ka Euroopa Liidu poliitikates. Näiteks plaanib Euroopa Komisjon avaldada 2020. aasta lõpuks rändajate ja rändetaustaga inimeste kaasamise ja integreerimise tegevuskava<sup>3</sup>. Sellega on kavas toetada liikmesriike vastavate poliitikate kujundamisel parimate praktikate vahetamise kaudu ja finantsvahendite pakkumisega.</p> <p>Euroopa Liidu strateegilises tegevuskavas on eesmärgi „<i>kodanike ja vabaduste kaitsmine</i>“ üks <b>tegevussuundi ühiskonna kaitsmine hübriidohtude ja väärinfo eest</b>. Sidusa Eesti arengukava aitab hübriidohtude ja väärinfo mõju vähendada ühiskonna sidususe suurendamise, sh ühtekuuluvust toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamise ning ühtse kommunikatsiooni ja inforuumi edendamise abil.</p> <p>Euroopa Liidu strateegiline tegevuskava toob esile ka kodanike kaasamise ja kodanikuühiskonna edendamise olulisuse. Selle jaoks on loodud näiteks Euroopa Komisjoni demokraatia ja demograafia voliniku ametikoht ning korraldatud Euroopa tuleviku konverents, mis annab inimestele suurema võimaluse ELi teemal</p>

<sup>1</sup> Uus strateegiline tegevuskava 2019–2024. <https://www.consilium.europa.eu/et/press/press-releases/2019/06/20/a-new-strategic-agenda-2019-2024/>

<sup>2</sup> Eesti Euroopa Liidu poliitika prioriteetid 2020–2021. [https://www.valitsus.ee/sites/default/files/news-related-files/eesti\\_el\\_poliitika\\_prioriteetid\\_2020-2021.pdf](https://www.valitsus.ee/sites/default/files/news-related-files/eesti_el_poliitika_prioriteetid_2020-2021.pdf)

<sup>3</sup> Integration of migrants: Commission launches a public consultation and call for an expert group on the views of migrants. [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP\\_20\\_1364](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_1364)

kaasa rääkimiseks<sup>4</sup>. Inimeste kaasamine ja kodanikuühiskonna edendamine on olulisel kohal ka Sidusa Eesti arengukavas, kus on mitu tegevussuunda vabaihenduste võimekuse suurendamiseks ning kodanikuühiskonnale soodsa tegevuskeskkonna loomiseks.

Sidusa Eesti arengukava aitab kaasa ka eesmärgile „**Kliimanetraalse, rohelise, õiglase ja sotsiaalse Euroopa rajamine**“, mille üheks tegevussuunaks on nimetatud tähelepanu pööramist **sotsiaalküsimustele, ebavõrdsuse vähendamisele, sotsiaalsele kaitsele**. Sidusa Eesti arengukava kohanemise- ja lõimumise tegevussuunad, kestliku Eesti tegevussuunad ja kogukondliku Eesti tegevussuunad aitavad nendele sihtidele kaasa. Näiteks demograafia valdkond on hiljuti tõusnud ELis huviobjektiks, sest aina rohkemad riigid mõistavad, et vananeva ühiskonnaga kaasnevad väljakutsed<sup>5</sup>. Seetõttu on senisest enam hakatud tähelepanu pöörama väärikale vananemisele, mille jaoks on vaja varakult tegeleda. Ka Sidusa Eesti arengukava pöörab tähelepanu eakate kaasamisele ühiskonnaellu ning püüab edendada nende aktiivsemat osalemist tööturul, ent samas tagada nende hakkamasaamine ka pensionieas.

Samuti on nii Euroopa Liidu kui ka Eesti jaoks oluline sotsiaalse ettevõtluse edendamine. Näiteks on Euroopa Komisjonil plaanis töötada 2021. aastal välja sotsiaalmajanduse tegevuskava, ka Sidusa Eesti arengukavaga on plaanitud tegevussuundi mh sotsiaalsete ettevõtete tekke ja tegutsemise toetamiseks.

Eesti Euroopa Liidu poliitika prioriteetides on välja toodud sama alaeesmärgi kohta, et on oluline, et Euroopa Liidu tasandi koostöö ja programmid kultuuri- ning spordivaldkonnas panustaksid jätkuvalt sidusa ühiskonna kujundamisse, näiteks publiku arendamise ja kultuurile ligipääsu tagamise kaudu, sh digitaalsete vahendite ja digipädevuste arendamise abil. Näiteks on EL Nõukogu kultuurivaldkonna tööplaan 2019–2022 üheks alaeesmärgiks ühiskonna sidusus ja heaolu. Samuti on EL spordialases koostöös olulisel kohal spordi roll ühiskonnas sotsiaalse sidususe toetamisel. Need teemad on seotud Sidusa Eesti arengukavaga ühiskonna sidususega seoses. Kaudne kokkupuude on ka üleilmse eestluse tegevussuundadega, mille raames on kavas edendada ja säilitada Eesti identiteeti võõrsil sh arendada ühtset infovälja, säilitada Eesti vaimset ja materiaalselt kultuuripärandit.

Euroopa Komisjon avaldas 2020. aasta oktoobris teatise „ELi romade võrdõiguslikkuse, kaasatuse ja osalemise strateegiline raamistik, mis aitab kaasa EL antisrassismi tegevuskava eesmärkidele. Sidusa Eesti arengukava sisaldab spetsiaalselt romadele suunatud tegevusi ning aitab saavutada raamistikus seatud eesmärgid.

<sup>4</sup> Täpsemini ametikoha kohta: [https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/suica\\_en](https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/suica_en)


<sup>5</sup> Näiteks on sel aastal ilmunud „Demograafiliste muutuste mõju Euroopas“: [https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/impact-demographic-change-europe\\_et](https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/impact-demographic-change-europe_et)




# Sidusa Eesti arengukava 2021–2030 panus ÜRO säästva arengu eesmärkide täitmisesse

„Sidusa Eesti arengukavaga 2021–2030“ aidatakse kaasa eelkõige allolevas tabelis loetletud ÜRO säästva arengu eesmärkide saavutamisele. Peale tabelis loetletu on arengukava alaeesmärk „Kogukondlik Eesti“ seotud kõikide ÜRO säästva arengu eesmärkide saavutamise, kuna sellega toetatakse vabaihenduste võimekust ning vabaihendid aitavad moel või teisel kaasa kõikidele säästva arengu eesmärkide saavutamisele.

SÄÄSTVA ARENGU EESMÄRK	SÄÄSTVA ARENGU ALAEESMÄRK	SIDUSA EESTI ARENGUKAVA PANUS
	4.5. Kaotada 2030. aastaks sooline ebavõrdsus hariduses ja tagada ebasoodsas olukorras olevatele inimestele, sealhulgas puudega inimestele, põlisrahvastele ja ebasoodsas olukorras olevatele lastele, juurdepääs kõikidele haridusastmetele.	Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti ( <i>kohanemis- ning lõimumisteeskondade arendamine, kommunikatsiooni- ja informuudi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i> )
	4.7. Tagada 2030. aastaks, et kõik õppurid omandavad teadmised ja oskused, mis on vajalikud säästva arengu toetamiseks, pakkudes muu hulgas teadmisi säästvast arengust ja säästvast eluviisist, inimõigustest, soolisest võrdsuslikkusest, rahu ja vägivaldatu kultuuri edendamisest, maailmakodanikuks olemisest ja kultuurilise mitmekesisuse hindamisest ning kultuuri osast säästva arengu saavutamisel.	Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti ( <i>kohanemis- ning lõimumisteeskondade arendamine, kommunikatsiooni- ja informuudi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i> )
	8.2. Saavutada suurem majanduslik tootlikkus, kasutades mitmekesistamist, tehnoloogia uuendamist ja innovatsiooni ning keskendudes muu hulgas kõrge lisandväärtusega ja töömahukatele sektoritele.	Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti ( <i>kohanemis- ning lõimumisteeskondade arendamine, kommunikatsiooni- ja informuudi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i> )
	8.8. Kaitsta töötajate õigusi ning toetada ohutute ja turvaliste töötingimuste loomist kõikidele töötajatele, sealhulgas võõrtöötajatele, eelkõige naistele, ja ebakindlates töösuhetes olevatele töötajatele.	Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti ( <i>kohanemis- ning lõimumisteeskondade arendamine, kommunikatsiooni- ja informuudi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i> )

	<p>10.1. Saavutada 2030. aastaks järk-järgult sissetulekute skaalal alumise 40% moodustava elanikkonna sissetulekute suurenemine riigi keskmisest kiiremini ning säilitada see kasv.</p>	<p>Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti (<i>kohanemine ning lõimumisteedekondade arendamine, kommunikatsiooni- ja inforuumi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i>)</p>
	<p>10.2. Suurendada 2030. aastaks kõikide inimeste mõjuvõimu, sõltumata nende vanusest, soost, puudest, rassist, rahvusest, päritolust, usutunnistusest ja majanduslikust või muust seisundist, ning toetada nende sotsiaalset, majanduslikku ja poliitilist kaasamist.</p>	<p>Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti (<i>kohanemine ning lõimumisteedekondade arendamine, kommunikatsiooni- ja inforuumi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i>)</p>
	<p>10.3. Tagada võrdsed võimalused ja vähendada sissetulekute ebavõrdsust, tühistades muu hulgas diskrimineerivad seadused, tegevuspoliitika ja tavad ning toetades sobivaid õigusakte, tegevuspõhimõtteid ja meetmeid.</p>	<p>Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti (<i>kohanemine ning lõimumisteedekondade arendamine, kommunikatsiooni- ja inforuumi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i>)</p>
	<p>10.4. Võtta vastu tegevuspoliitika, eelkõige maksustamist, töötasu ja sotsiaalkaitset käsitlevad põhimõtted, ning saavutada järk-järgult suurem võrdsus.</p>	<p>Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti (<i>kohanemine ning lõimumisteedekondade arendamine, kommunikatsiooni- ja inforuumi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i>)</p>
	<p>10.7. Toetada inimeste distsiplineeritud, ohutut, korrapärast ja vastutustundlikku rännet ja liikuvust, sealhulgas planeeritud ja hästi hallatud rändepõhimõtete rakendamise abil.</p>	<p>Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti (<i>kohanemine ning lõimumisteedekondade arendamine, kommunikatsiooni- ja inforuumi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i>) Alaeesmärk 3. Üleilmne eestlus (<i>koostöö edendamine, kvaliteetsete teenuste tagamine</i>)</p>



	<p>16.7. Tagada reageeriv, kaasav, osalemist võimaldav ja esinduslik otsustusprotsess kõikidel valitsemistasanditel.</p>	<p>Alaeesmärk 4. Kogukondlik Eesti (<i>elanike teadlikkuse ja aktiivsuse suurendamine, kogukondade võimekuse suurendamine, vaba-ühenduste ja sotsiaalsete ettevõtete võimekuse suurendamine, kodanikuühiskonnale soodsa tegutsemiskeskonna loomine</i>)</p>
	<p>16.9. Anda 2030. aastaks kõikidele inimestele õiguslikult määratletud identiteet, sealhulgas registreerida kõik sünnid.</p>	<p>Alaeesmärk 5. Nutikas rahvastikuarvestus (<i>rahvastikuregistri andmete kvaliteedi tagamine, andmete kättesaadavuse tagamine</i>)</p>
	<p>16.b Toetada ja jõustada diskrimineerimisvastaseid õigusakte ja säästvat arengut käsitlevaid tegevuspoliitikaid.</p>	<p>Alaeesmärk 2. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti (<i>kohanemis- ning lõimumisteedekondade arendamine, kommunikatsiooni- ja inforuumi edendamine, ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine, eesti keele oskuse toetamine jne</i>)</p>